

31.5.2025 WHO: World No Tobacco Day

Nikotiini uhkaa terveyttä – Lääkärit tupakkaa ja nikotiinia vastaan vaatii vahvempia toimia nikotiiniriippuvuuden ehkäisemiseksi.

Tänään vietettävä Maailman tupakaton päivä (World No Tobacco Day) muistuttaa jälleen tupakka- ja nikotiinituotteiden vakavista terveyshaitoista.

Tämän vuoden teema, ”Protecting children from tobacco industry interference”, nostaa esiin erityisesti lasten ja nuorten suojelun tupakan ja nikotiinituotteiden markkinoinnilta ja saatavuudelta. Uudet nikotiinituotteet, kuten nikotiinipussit ja sähkösavukkeet, houkuttelevat lapsia ja nuoria ja voivat johtaa pitkäaikaiseen riippuvuuteen. Päivittäinen ja aina vain vahvempien nikotiinituotteiden käyttö lisää nikotiinitoleranssia, jolloin nikotiinin käyttöä voi olla vaikeampi lopettaa. Nikotiinituotteiden käyttö nuorten keskuudessa on huolestuttavassa kasvussa, jonka vuoksi nikotiinituotteiden myynnin ja markkinoinnin rajoituksia pitäisi lisätä.

Lääkärit tupakkaa- ja nikotiinia vastaan -asiantuntijaverkosto korostaa, että nikotiiniriippuvuus on merkittävä kansanterveysongelma, joka vaatii päättäväisiä toimia niin lainsäädännössä, terveydenhuollossa kuin yhteiskunnassa laajemmin. Tupakkateollisuuden vaikutusvaltaa pitäisi rajoittaa terveyspoliittisissa kysymyksissä sekä tuotevastuuta lisätä käytön aiheuttamien terveydenhoidon kulujen korvaajana.

Nikotiinituotteiden säännöllinen ja runsas käyttö altistaa myös suun terveyden ongelmille kuten parodontiitille. Nikotiinin käyttö voi myös peittää hampaiden kiinnityskudossairauden oireita ja näin ollen viivästyttää asianmukaista hoitoa. Nikotiinituotteissa olevat makuaineet näyttäisivät lisäävän terveydelle haitallisten aineiden imeytymistä suun limakalvon läpi.

Uuden tyyppiset tuotteet kuten nikotiinipussit voivat tuoda haasteita myös eri ammateissa toimimiseen esimerkiksi viranomaisten hygieniavaatimusten osalta. Nikotiinipussien käyttötapa ei ole vain yksilön oma asia, vaan se voi olla myös mahdollisen tartuntaketjun osa. Tämä koskee muun muassa elintarvike- ja kemian teollisuutta, lääkkeiden valmistusta ja potilas - ja asiakastyössä olevia työntekijöitä. Valtaosa lääkäreistä ja hammaslääkäreistä (80 %) ei ole koskaan tupakoinut, mutta DAT'24 -tutkimuksen mukaan nikotiinipussien käyttöä ilmenee näiden alojen opiskelijoilla. Tämä havainto vastaa Terveiden ja hyvinvointilaitoksen korkeakoululaistutkimuksen tuloksia vuodelta 2025.

Nikotiinituotteiden merkittävistä haitoista moniin eri elimiin on syytä puhua ja julkaista tietoa laajasti kaiken ikäisille. Väärä mainonta sumuttaa nikotiiniriippuvuuden haitoista puhumisen, ja makuaineet houkuttelevat kaikenikäisiä käyttäjiä

DAT asiantuntijaverkosto

Lääkärit tupakkaa- ja nikotiinia vastaan verkosto toimii asiantuntijayhteisönä, joka tulee näyttöön perustuvaa päätöksentekoa ja edistää nikotiiniriippuvuuden ehkäisyä ja hoitoa.